

Psykologianopettajat PSOP ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle lukiolaiksi ja laiksi ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta, OKM/41/010/2017

Yleisiä näkökulmia

Lukion perustehtävänä on yleissivistyksen lisääminen sekä jatko-opintokelpoisuuden hankkiminen. Psykologianopettajat PSOP ry pitää tärkeänä, että lukiossa edelleen opiskellaan oppiaineita, jotka perustuvat tieteenaloihin. Oppiaineita opiskelemalla lukiolaisen tietopohja eri tieteistä ja tiedonaloista ja käsitys omista kiinnostuksen kohteista vahvistuu, millä on suuri merkitys jatko-opintoihin suuntautumisen kannalta. Näistä syistä olemme tyytyväisiä, että lukiolaissa ei esitetä muutoksia nykyisiin oppiaineisiin ja niiden välisiin suhteisiin.

Psykologisesti ehdotuksessa paljon hyvää kuten että opiskelijan oppimisen edellytykset paranevat muun muassa opintojen henkilökohtaistamisen, korkeakouluuyhteistyön, opintopisteiden ja opetuksen mahdollisen uudelleenjärjestämisen kautta. Opiskelijan jaksamisesta ja hyvinvoinnista pidetään aiempaa parempaa huolta muun muassa tehostetulla opintojen ohjauksella sekä opiskeluun liittyvää stressiä vähennetään muun muassa ylioppilaskokeissa hyväksytyjen suoritusten uusimisen helpottumisella. Tämä kaikki pätee myös aikuisopiskelijoihin kunhan aikuisille tarkoitettu lukiokoulutuksen oma tuntijako, opetussuunnitelman perusteet ja aineopiskelu säilyvät.

Psykologianopettajat PSOP ry haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota erityiseen tukeen ja erityisopetukseen sekä opinto-ohjaukseen. On hyvä, että oppimisen tuki tuodaan lainsäädännöllä tasapuolisesti kaikille lukiolaisille. Tuen tarjoamisessa on ollut paljon vaihtelua, eivätkä opiskelijat ole olleet tasa-arvoisessa asemassa. On tärkeää, että opiskelija saa tarpeidensa mukaista tukea silloin, kun oppimisvaikeudet vaikeuttavat lukio-opinnoista suoriutumista. Liittona olemme erittäin myötämielisiä erityisopetukselle ja erityiselle tuelle lukiossa, mutta emme halua missään tapauksessa siitä lukioiden aineenopettajille yhtä byrokraattista kuin perusopetuksessa, jossa opettajat laativat paljon lausuntoja ja kolmiportainen tuki vie paljon ajallisia resursseja.

Sekä opinto-ohjaus ja erityisopetus tarvitsevat lisäresursseja tehtävien laajentuessa. On kannatettavaa, että opiskelijan oikeutta saada opintojen ohjausta ehdotetaan vahvistettavaksi säätämällä ohjauksen säännöllisyydestä sekä opiskelijan oikeudesta saada ohjausta henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa laatimiseen ja päivittämiseen. Jotta lukiot voivat taata opiskelijan oikeuden saada henkilökohtaista ohjausta säännöllisesti, edellyttää se lisäresursseja opinto-ohjaukseen. Henkilökohtaisen opinto-ohjauksen riittävyys turvaamiseksi tulisi laissa säätää maksimiopiskelijamäärä opinto-ohjaajaa kohti seuraavasti: vähintään yksi päätoiminen opinto-ohjaaja 200–250 opiskelijaa kohden.

Psykologianopettajat PSOP ry korostaa, että mahdollinen tuleva opetussuunnitelmatyö ja siihen osallistuminen pitää tehdä mahdollisimman avoimeksi. Kurssisisältöjä on hyvä karsia, ja uudistukseen pitää varata ehdottomasti riittävästi aikaa. Opetushallitus ja

Ylioppilastutkintolautakunta tulee velvoittaa tekemään yhteistyötä opetussuunnitelmien laatimisessa.

Psykologianopettajat PSOP ry:n mielestä yhteistyökursseilla ja oppiainerajat ylittävillä kursseilla pitää olla sama opetusvelvollisuus opettajille. Jonkun tahon pitää todellakin ottaa tämä asiakseen. Näemme oppiaineiden yhteistyön haasteet erityisesti käytännön haasteina. Teemaopintojen ja ilmiökokonaisuuksien toteutus vaatii ylimääräistä suunnittelua eikä ole reilua, että reaaliaineiden korkean opetusvelvollisuuden opettaja tekee osan siitä palkatta.

Lukion uudistusten aikataulu on tarpeettoman tiukka. Lukion tuntijakokokeilu aloitettiin syksyllä 2017, joten tuloksia saadaan vuosina 2016 ja 2017 lukion aloittaneiden nuorten osalta vuoteen 2020 mennessä. Lukiokoulutusta pitäisi uudistaa jo tehtyjen kokeilujen huolellisen arvioinnin pohjalta, koska muutokset vaikuttavat vuosikymmeniä eteenpäin. Uuden uudistuksen aloittaminen vielä ei ole perusteltua, kun edellisen vaikutusten arviointi on kesken.

7.3.2018

Psykologianopettajat PSOP ry:n puolesta

Pia Räsänen

Puheenjohtaja

Lausunnon keskeinen sisältö

Psykologianopettajat PSOP ry pitää tärkeänä, että lukiossa edelleen opiskellaan oppiaineita, jotka perustuvat tieteenaloihin. Oppiaineita opiskelemalla lukiolaisen tietopohja eri tieteistä ja tiedonaloista ja käsitys omista kiinnostuksen kohteista vahvistuu, millä on suuri merkitys jatko-opintoihin suuntautumisen kannalta. Näistä syistä olemme tyytyväisiä, että lukiolaissa ei esitetä muutoksia nykyisiin oppiaineisiin ja niiden välisiin suhteisiin.

Psykologisesti ehdotuksessa paljon hyvää kuten että opiskelijan oppimisen edellytykset paranevat muun muassa opintojen henkilökohtaistamisen, korkeakouluyhteistyön, opintopisteiden ja opetuksen mahdollisen uudelleenjärjestämisen kautta. Opiskelijan jaksamisesta ja hyvinvoinnista huolehtiminen, tehostettu opintojen ohjaus sekä ylioppilaskokeissa hyväksytyjen suoritusten uusimisen helpottuminen ovat myönteisiä uudistuksia. Tämä kaikki pätee myös aikuisopiskelijoihin.

Psykologianopettajat PSOP ry haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota erityiseen tukeen ja erityisopetukseen sekä opinto-ohjaukseen. Liittona olemme erittäin myötämielisiä erityisopetukselle ja erityiselle tuelle lukiossa, mutta emme halua missään tapauksessa siirtää lukion aineenopettajille yhtä byrokraattista kuin perusopetuksessa.

Sekä opinto-ohjaus ja erityisopetus tarvitsevat lisäresurssia tehtävien laajentuessa. Henkilökohtaisen opinto-ohjauksen riittävyyden turvaamiseksi tulisi laissa säätää maksimiopiskelijamäärä opinto-ohjaajaa kohti seuraavasti: vähintään yksi päätoiminen opinto-ohjaaja 200–250 opiskelijaa kohden.

Psykologianopettajat PSOP ry korostaa, että mahdollinen tuleva opetussuunnitelmatyö ja siihen osallistuminen pitää tehdä mahdollisimman avoimeksi. Opetushallitus ja Ylioppilastutkintolautakunta tulee velvoittaa tekemään yhteistyötä opetussuunnitelmien laatimisessa.

Psykologianopettajat PSOP ry:n mielestä yhteistyökursseilla ja oppiainerajat ylittävillä kursseilla pitää olla sama opetusvelvollisuus opettajille.

Lukion uudistusten aikataulu on tarpeettoman tiukka. Lukiokoulutusta pitäisi uudistaa jo tehtyjen kokeilujen huolellisen arvioinnin pohjalta, koska muutokset vaikuttavat vuosikymmeniä eteenpäin. Uuden uudistuksen aloittaminen vielä ei ole perusteltua, kun edellisen vaikutusten arviointi on kesken.